

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління та національної безпеки

Кафедра економічної теорії, інтелектуальної
власності та публічного управління

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Авраменко Олександр Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

УДК 332.14

(індекс)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРАВООХОРОННІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ

281 «Публічне управління та адміністрування»

(шифр і назва спеціальності)

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Авраменко О.М.

(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи

Ходаківський Євгеній Іванович

(прізвище, ім'я, по батькові)

д. е. н, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Житомир – 2021

Анотація

Авраменко О.М. Державне управління розвитком інформаційних технологій в правоохоронній діяльності– Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» – Поліський національний університет. Міністерство освіти і науки України, м. Житомир, 2021 р.

В кваліфікаційній роботі проведено аналіз основних теоретичних засад створення механізму державного управління розвитком інформаційних технологій, розкрито проблеми впливу державної інформаційної політики на інформаційно-аналітичні інститути правоохоронної діяльності в умовах глобальних викликів. Акцентовано увагу на напрямках удосконалення інструментів державного впливу на впровадження ІТ-технологій в правоохоронній системі.

Ключові слова: інформація, інформаційні технології, ринок, державне управління, інформаційна політика.

Summary

Avramenko O.M. Public Administration for the Development of Information Technologies in Law Enforcement: Qualifying Work as a Manuscript.

The master's degree in education degree is 281 "Public Administration and Administration" – Polissa National University. Ministry of Education and Science of Ukraine, Zhytomyr, 2021

The qualification work analyzes the basic theoretical principles of creating a mechanism of public administration for the development of information technologies, revealed the problems of influence of state information policy on information and analytical institutions of law enforcement activities in the face of global challenges. Attention is paid to the directions of improvement of state influence tools on the introduction of IT technologies in the law enforcement system.

Keywords: information, information technology, market, public administration, information policy.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	6
Розділ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	18
Розділ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	28
Висновки	33
Список використаних джерел	35
Додатки.....	38

ВСТУП

Розвиток інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності можливий тільки за умови посилення ролі державного управління в сфері впровадження в правоохоронні системи нових інформаційних технологій. Уряди високорозвинених країн проводять активну політику розвитку ринків інформаційних технологій, які базуються на суттєвій державній допомозі та впровадженні результативних державних інструментів управління інформаційною безпекою країн. Розвиток інформаційних технологій має значний вплив на стан публічної безпеки держави, динаміку економічних та соціальних показників, визначення пріоритетів сталого розвитку суспільства.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є ґрунтовне дослідження теоретичних та практичних аспектів державного управління процесом просування нових інформаційних технологій та розробка пропозицій по підвищенню ефективності механізмів публічного впливу на якість інформаційних ресурсів в правоохоронній діяльності. Відповідно до поставленої мети в роботі пріоритетне значення мали задачі:

- дослідження сутності механізмів державного управління інформаційними ресурсами;
- аналіз державних регуляторів формування інформаційного потенціалу територіальних громад;
- дослідження особливостей державної стратегії України на ринку інформації;
- визначення проблем державного управління інформаційними ресурсами в правоохоронній діяльності;
- розробка пропозицій з підвищення результативності державного управління інформаційним забезпеченням правоохоронної діяльності.

Об'єктом дослідження є процес державного управління інформаційними технологіями та інформаційно-аналітичним забезпеченням правоохоронної діяльності

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів державної політики розвитку інформаційних технологій в правоохоронній системі.

Методи дослідження. Методологічною та теоретичною основою проведеного дослідження є системний підхід до аналізу механізмів державного управління розвитком інформаційних технологій в правоохоронній діяльності, в роботі використовувались інструменти аналізу і синтезу, методи індуктивного та дедуктивного аналізу, наукового абстрагування, єдності логічного та історичного при розробці практичних рекомендацій щодо покращення державної політики в інформаційній сфері. Автором застосовано структурно-функціональні методи для характеристики структурних змін в механізмі реалізації інформаційної політики, ролі органів влади, що забезпечують заходи державного управління впровадженням інформаційних технологій в правоохоронних системах.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи відбувалась на трьох конференціях, що знайшло відображення у відповідних публікаціях.

Структура та обсяг дослідження. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інформаційні технології виступають основним джерелом розвитку потенціалу розвинених країн та основою їх публічної безпеки. Особливо суттєвим чинником розвитку інформаційного потенціалу стає перехід від індустріальних до постіндустріальних, інформаційних систем, виступає джерелом соціально-економічного прогресу демократично орієнтованого суспільства. Мультиплікативне значення впровадження інформаційних технологій відображається на динаміці суспільного розвитку, зростанні ВВП, показниках якості життя населення. Державне управління «інформаційними ринками, регулювання трансферу і комерціалізації інформаційних технологій, які необхідні для забезпечення трансформації інформаційних ресурсів у знання, що далі зможуть бути використані у виробництві інноваційного продукту» [22].

Публічне управління інформаційними ресурсами це комплекс заходів держави, суб'єктів підприємництва, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства в напрямку посилення взаємодії, комунікації та формування стійких конкурентних позицій держави та територіальних громад на основі впровадження та комерціалізації ІТ-технологій. Це публічні заходи які супроводжуються покращенням якості ІТ-товарів та послуг, стимулюють попит на передові технології, знання та об'єкти інтелектуальної власності. При ефективному публічному адмініструванні на ринку інформації відбувається взаємодія всіх суб'єктів зацікавлених в активному впровадженні передових іновацій та закріплення інтелектуальної власності. В умовах глобалізації інформаційних ринків та зростанні ролі світового трансферу ІТ-технології, державний протекціонізм та ефективні державні регулятори сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності української економіки та забезпечать залучення

міжнародного інтелектуального капіталу та інформаційних технологій у всі сфери життєдіяльності, в тому числі в сфері правоохоронної діяльності.

Інформаційні технології відображають сукупність інструментів за допомогою яких здійснюється вплив на процеси обробки інформаційних ресурсів які можна віджобразити у вигляді схеми (рис. 1.1).

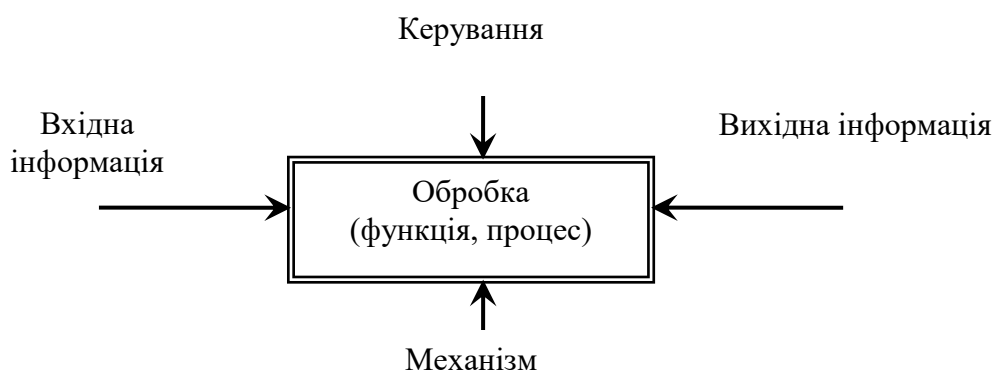

Рис. 1.1. Інформаційна технологія

Джерело: адаптовано на основі [25].

Процеси перетворення інформаційних ресурсів в програмне забезпечення проілюстровано на рис. 1.2.

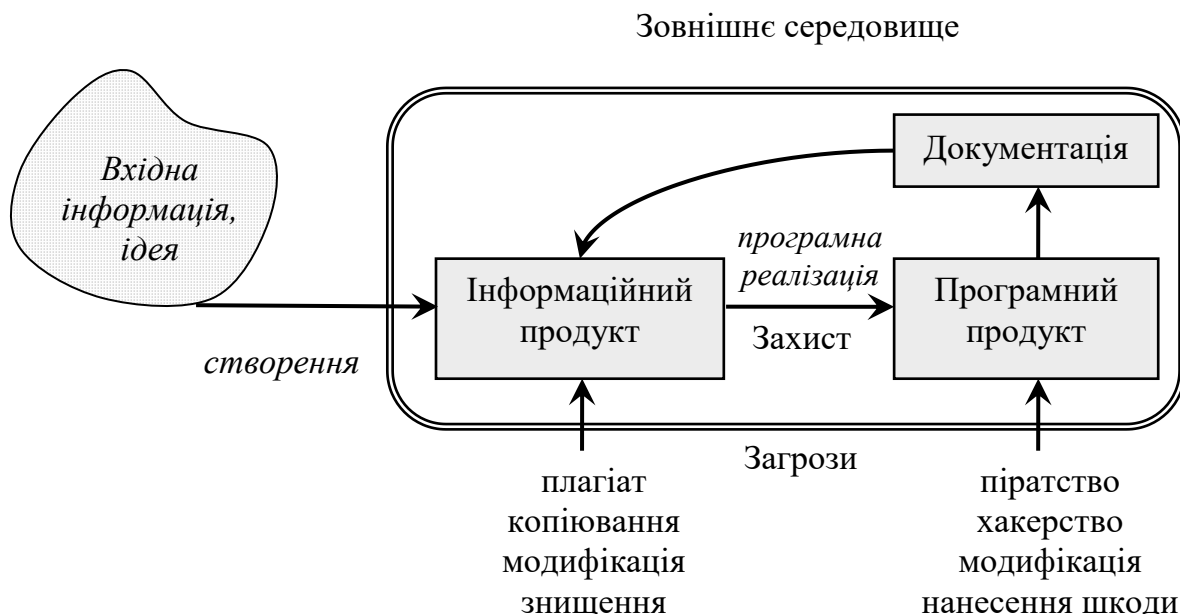

Рис. 1.2. Процес перетворення інформації в інформаційний та програмний продукт

Джерело: адаптовано на основі [25].

Як визначає Закон України «Про національну програму інформатизації» «інформаційні технології відображають цілеспрямоване організоване поєднання інформаційного процесу з процесом використання технічних обчислювальних засобів, що забезпечить швидку обробку даних, результативний пошуковий процес, сприятиме доступності інформаційних ресурсів» [34].

Публічне регулювання ринком інформації повинно базуватись на тому що, основою функціональності інформаційних технологій є інноваційність. Згідно ст. 420 Цивільного кодексу України «інформаційні технології (комп'ютерна програма, база даних) є об'єктами права інтелектуальної власності» [36], таким чином у правоохоронній діяльності їх використання повинно здійснюватись *на засадах комерціалізації*. Ефективна *публічна політика в галузі комерціалізація інформаційних технологій* це комплекс економіко-правових заходів, що діють на межі економіки і права та зумовлені поєднанням економічних і правових механізмів ринку та публічного управління задля просування інтелектуального продукту на ринку інформації. В науковій літературі комерціалізацію прав на результати інтелектуальної власності розглядаються як основний «елемент інноваційної економіки та комплексне явище, соціально-економічну передумову якого становить сприйняття цих прав як товару, що дає можливість правовласнику отримувати прибуток внаслідок їх введення в оборот» [11]. З юридичної точки зору «комерціалізація інтелектуальної власності полягає у формуванні системи правових відносин що забезпечать умови реалізації прав на товар та можливість отримати правовласникам прибуток при використанні споживачами» [33].

Управління *комерціалізацією інформаційних технологій в сфері правоохоронної діяльності* «передбачає організацію перетворення науково-технічної продукції, інтелектуального капіталу або ж просто нової ідеї на повноцінний товар з метою отримання економічної вигоди» [11]. Зокрема,

представники проекту «The European IPR Helpdesk», що займається збором і наданням інформації про інтелектуальну власність в ЄС, визначають *«комерціалізацію як процес виведення інтелектуальної власності на ринок для її використання з метою одержання комерційної вигоди і підвищення зростання»* [28]. Варто зазначити, що на законодавчому рівні нашої держави відсутні приписи, які визначають поняття *комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності*, порядок (процедуру) проведення цього процесу. Для створення результативної системи публічного управління *комерціалізацією інформаційних ресурсів в правоохоронній діяльності* потрібна спеціальна база знань, умови для оптимальної організації процесу комерціалізації, порядок і зміст етапів процесу комерціалізації. Отже, ефективно публічне управління *комерціалізацією об'єктів інтелектуальної власності в правоохоронній діяльності* – це створення державою взаємовигідних всім учасникам процесів комерціалізації трансферу результату інтелектуальної праці на ринок. *Метою державного регулювання процесу комерціалізації інтелектуальної власності ІТ-технологій є зростання ефективності економіки країни та її регіонів від активізації інтелектуальної праці на ринку інформації та інших ринках.*

Завданням публічної політики у питанні активізації процесу виведення інноваційних продуктів на ринок інформаційних технологій, є сприяння підвищенню ефективності діяльності всіх суб'єктів, адже саме *«інтелектуальний продукт виступає об'єктом купівлі та продажу, передачі в заставу, інструментом поповнення статутного капіталу підприємницьких структур. Винаходи, ідеї можуть набути товарної форми лише при перетворенні в споживну вартість. Реалізація ідей, перетворення їх в інновації та можливість отримати прибутки відображають процес комерціалізації»* [21].

Публічне управління процесом комерціалізації інформаційних технологій *«це сукупність дій: трансформації результатів інноваційної діяльності у комерційно привабливі ІТ-продукти й своєчасність цих дій,*

тобто перспективність їх затребуваності суспільством» [49]. Процесний підхід до державної аполітики розвитку ринку ІТ-технологій передбачає комплексні дії держави, які спрямовані на сприяння виведенню на ринок нових видів ІТ-товарів і послуг, зростання продуктивності ІТ-бізнесу. Результативність цих дій пов'язана, крім зростання обсягу випуску нової ІТ-продукції, з підвищенням її якісних параметрів, стабілізацією цін, формуванням можливостей повернення інвестицій.

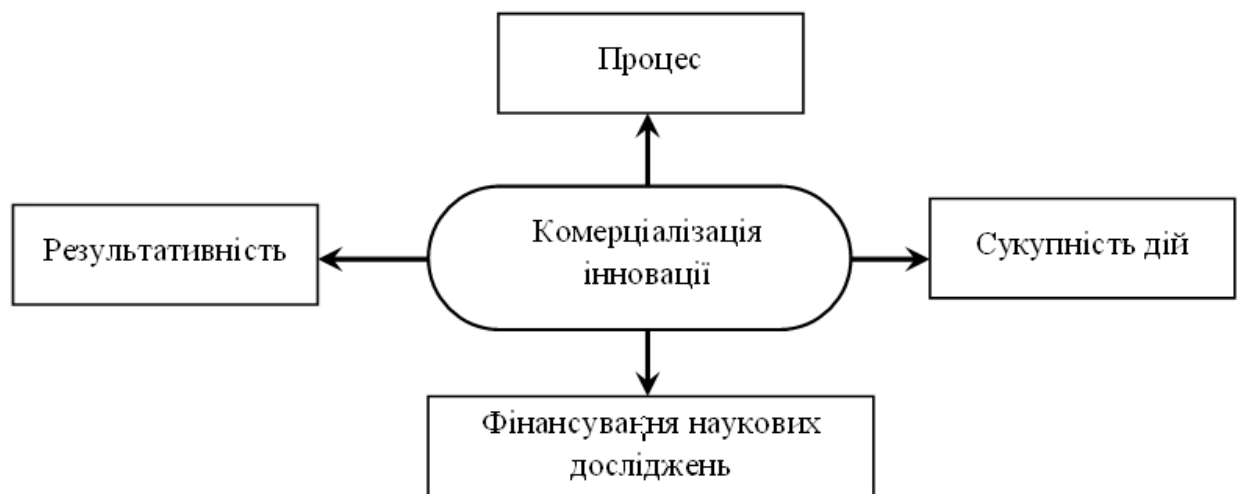

Рис. 1.3. Процес комерціалізації інновацій

Джерело: адаптовано на основі [49].

В процесі приймає участь автор розробок, партнер, потенційний інвестор та урядові інституції, тобто даний процес забезпечує реалізацію інтересів суб'єктів підприємництва, суспільства, територій. Розвиток ринку ІТ-технологій заохочує участь власника або інвестора в інноваційному проекті, дає можливість капіталізації доходів держави і громади. Капіталізація інновацій у формі ІТ-технологій це основа для зростання добробуту споживача, винахідника і суспільства.

Уряд повинен регулювати та удосконалювати трансфер інновацій, розвивати торгівлю науково-технічною продукцією, стимулювати розробку об'єктів інтелектуальної власності.

Процес комерціалізації ІТ-технологій, як показує світова практика, витратний і довгостроковий з високим ступенем ризиків щодо кінцевих результатів, це ще одна з підстав забезпечити державне сприяння комерціалізації ІТ-технологій, підтримки інновацій та нововведень. *Ефективність державного регулювання комерціалізацією ІТ-технологій* пов'язана з фінансуванням державою та громадами просування на ринок ІТ-товарів, технологій в сфері інформаційного забезпечення. Результати державного сприяння комерціалізації ІТ-ринку принесуть додаткові прибутки державним інвесторам, через розвиток економіки, збільшення ВВП від інновацій, забезпечать підвищення рівня і якості життя населення в громадах, стабілізують інфляційні процеси, сприятимуть збільшенню робочих мість і зайнятості в громадах, зростанню ступеня задоволення потреб суспільства. Саме *комерціалізація ІТ-технологій* є головною рушійною силою науково-технічного прогресу, сталого розвитку територій і громад.

Таким чином, інформаційні технології є важливою складовою механізму державного регулювання та визначають темпи економічного зростання всіх галузей економіки в напрямку суспільного розвитку. Сучасні публічні регулятори ринку інформації повинні бути спрямовані на розвиток конкуренції, подолання монополізму, комерціалізацію відносин в сфері ІТ-технологій і ґрунтуватись на принципах соціальної відповідальності бізнесу та в інтересах суспільства і громад. Комерціалізація передбачає перетворення науково-технічної продукції, нових ідей на особливий товар який забезпечує економічну вигоду державі і бізнесу. Основними способами державного регулювання комерціалізації інновацій є визначення пріоритетів фінансування та використання об'єктів права інтелектуальної власності; закріплення міжнародних норм і стандартів захисту прав на об'єкти права ІВ, створення дієвих державних інституцій просування інтелектуального продукту на ринку інформації.

З початку XXI століття посилюються явища глобалізації суспільних процесів, що прискорило перехід від індустріального до інформаційного суспільства. Також, прискорився науково-технічний прогрес, впровадження нових інформаційних технологій, що створює нові можливості для швидкого та ефективного розвитку державних інститутів. Інформаційні ресурси перетворились на важливий товар, який має виключну цінність, як стратегічний інструмент розвитку держави. Впроваджуючи нові інформаційні технології у діяльність правоохоронних органів суспільство здійснює формування локальних, регіональних та загальнодержавних галузевих обчислювальних мереж, що можуть підтримувати публічну безпеку.

Основним компонентом розвитку процесу інформатизації обчислювальних мереж загального користування є формування центрів акумуляції криміналістичної інформації, такі центри даних повинні реалізуватись як автоматизовані інформаційні системи, масиви яких ув'язані у єдине інформаційне поле. Такі центри повинні мати виключні повноваження при розкритті та розслідуванні злочинів наркотичної спрямованості, відігравати центральні функції в регіональній оперативно-пошуковій діяльності.

Формування та реалізація принципів застосування інформаційних технологій у діяльності правоохоронних органів нерозривно пов'язане з дотриманням закономірностей розвитку правоохоронних систем, а також законів інформатизації механізмів соціального управління. Ці закони відображають необхідність міцних, постійних зв'язків між явищами, процесами та властивостями функціонування соціальних об'єктів, взаємовідносин держави з інститутами громадянського суспільства. Інформаційно-технологічне забезпечення управління правоохоронною діяльністю на основі дотримання закономірностей побудови та функціонування механізмів залучення інформаційних технологій забезпечить реалізацію соціальних цілей держави.

Закономірності інформаційно-технологічного забезпечення діяльності правоохоронних систем об'єктивно впливають на групи закономірностей соціального управління в цілому, вони пов'язані з реалізацією організаційно-технологічних цілей публічного управління. До групи об'єктивних закономірностей інформаційно-технологічного забезпечення у сфері правоохоронної діяльності належать:

1. Відповідність системи організації застосування інформаційних технологій управління у сфері правоохоронної діяльності особливостям об'єкта інформаційного забезпечення. В агрегованому вигляді об'єктом інформаційного забезпечення є система управління правоохоронною діяльністю в цілому. Пріоритетні цілі побудови систем інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності базуються на підвищенні ефективності процесу управління в цілому, удосконаленні його основних елементів, форм реалізації, інструментів, які застосовуються у діяльності окремих управлінських ланок, у конкретних видах правоохоронної діяльності, застосовуються для конкретних категорій персоналу та окремих співробітників. В кожному з цих випадків інформаційні технології, що забезпечують правоохоронну діяльність, будуть характеризуватись своєю специфікою та особливостями. Інформаційно-технологічне забезпечення загальноуправлінських функцій в системі правоохоронної діяльності поділяється на інформаційні технології прогнозування, технології планування, організації, мотивації, контролю та комунікації.

2. Безперервне та систематичне інформаційно-технологічне забезпечення процесу управління у сфері правоохоронної діяльності. Що є об'єктивною закономірністю тісно пов'язаною з закономірностями циклічності, безперервності процесу управління в цілому. Інформаційні технології управління правоохоронною діяльністю покликані забезпечити постійне повторювання взаємопов'язаних операцій зі збору, зберігання, обробки, передачі та використання інформації, що забезпечує безперервність управлінських процедур, циклічність руху управлінських операцій.

3. Традиційна, загальноприйнята система інформаційно-аналітичного забезпечення сфери правопорядку в умовах суспільних реформ, все частіше виявляється неефективною і це визначає необхідність трансформації в інноваційно орієнтовану підсистему інформаційного забезпечення системи правоохоронної діяльності. Закономірною рисою в інформаційно-аналітичній діяльності правоохоронної системи повинна стати збалансована система співвідношення централізації та децентралізації інформаційно-аналітичного забезпечення, створення та функціонування інформаційних технологій, орієнтованих на функціональну специфіку вирішення неоднозначних управлінських завдань публічної безпеки в регіонах.

4. Поєднання технологічного консерватизму інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності з динамічним процесом управління змінами. Практична діяльність органів правопорядку в останні роки свідчить, що діючі інститути інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності невпинно старіють з наростаючою швидкістю. Очевидно, що технологічні перетворення повинні бути адаптивні змінним цілям і відповідним їм функцій управління.

Принципи створення та застосування інформаційно-аналітичних технологій в правоохоронній діяльності можна поділити на три взаємопов'язані групи:

1) основоположні, що відображають організаційно-технологічні засади інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності правоохоронної системи;

2) методологічні принципи створення автоматизованих інформаційно-аналітичних систем на усіх рівнях діяльності правоохоронної системи на основі сучасних комп'ютерних технологій;

3) принципи інформатизації управління правоохоронною діяльністю. Розглянемо зазначені вище принципи докладніше. Зміст першої групи принципів впливає з обґрунтованих ознак, якими має характеризуватись будь-яка наукова та практична технологія, а також з обґрунтованих критеріїв,

яким ця технологія має відповідати. Інформаційно-аналітичне забезпечення у діяльності правоохоронної системи повинно забезпечуватись взаємопов'язаними етапами з позиції застосування наукових управлінських технологій. У всі принципи повинно бути закладено об'єктивне прагнення забезпечити оптимальну чи близьку до оптимальної динаміку розвитку процесу інформаційно-аналітичного забезпечення. Практичне використання цього принципу дозволяє визначити раціональні межі вимог до персоналу, що діятиме за даною інформаційною технологією на кожному етапі управлінського процесу.

Принцип координованого та поетапного виконання цілеспрямованих дій щодо інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності правоохоронних органів повинен орієнтуватись на логічній послідовності процесу управління. Дотримання даного принципу сприяє досягненню мети застосування інформаційних технологій – отримання інформації, яка повністю відповідає вимогам управління правоохоронною діяльністю. Розробка, впровадження та практичне використання єдиної системи норм та нормативів є науковою основою, необхідною умовою для проектування будь-яких інформаційно-аналітичних технологій в правоохоронних органах.

Принцип обов'язковості виконання інформаційно-аналітичних технологій, процедур і операцій. Дотримання цього принципу вимагає розробки та неухильного виконання внутрішньосистемних норм обробки інформації. Розробка, впровадження та практичне використання єдиної системи нормативів та норм є необхідною умовою для проектування будь-яких інформаційних технологій та науковою основою діяльності.

Принцип масовості інформаційного продукту правоохоронної діяльності визначає переростання інформаційного забезпечення з другорядного в пріоритетний і потужний компонент управління. Основне значення масовості продукту інформаційно-аналітичних технологій у розвитку системи правоохоронної діяльності полягає в суворому відтворенні об'єктивних результатів.

Принципи граничної продуктивності параметрів інформаційно-аналітичного продукту у системі управління правоохоронною діяльністю характеризує оптимальне співвідношення між реальними та граничними можливостями інформаційного продукту. В українських реаліях інформаційні масиви для використання в правоохоронній діяльності не завжди об'єктивні та доступні, що викликає системні обмеження.

Принципи складності інформаційно-аналітичних продуктів у системі управління правоохоронною діяльністю тісно пов'язаний з принципом граничності. Сутність якого полягає в неможливості відтворення жодного інформаційного результату вищого рівня складності без проходження всього технологічного ланцюга від простого до складного.

Інституційні державні регулятори у сфері використання інформаційно-аналітичних технологій є ефективною основою реалізації конституційного права громадян, захисту публічних інтересів в публічній безпеці. Для удосконалення інституційної бази, щодо розвитку інформаційно-аналітичних технологій в правоохоронній діяльності потрібно:

1. удосконалити положення законодавства про інформацію як окремий об'єкт правового регулювання;
2. прийняти нові закони про право на інформацію;
3. удосконалити положення українського законодавства про електронний документообіг.

Таким чином, інформаційно-аналітичні механізми регулювання діяльності правоохоронної системи повинні ключати два взаємопов'язані компоненти. По-перше - інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності повинно базуватись на систематичному моніторингу інформаційного попиту споживача, на підтримці стабільності інформаційних зв'язків, зборі, накопиченні та обробці інформаційних ресурсів в короткий термін. По-друге – включати аналітичний аналіз, дослідження кримінальних загроз, виявлення причин та умов, що впливають на формування обставин, прогнозування проблемних ситуацій у сфері

протидії організованій злочинності. Оперативно-аналітичну діяльність правоохоронних органів можуть забезпечувати фахівці в сфері інформаційних технологій.

РОЗДІЛ 2

ХАРАКТЕРИСТИКА МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Світовий ринок інформаційних технологій, за обсягами зростання обороту перевершив традиційні ринки. Основну роль у розвитку ІТ відіграють транснаціональні корпорації, які володіють лівовою частиною інтелектуальних та фінансових ресурсів. Більше 80% ринку інформаційних технологій контролюють транснаціональні корпорації, що дає їм можливість розробляти маркетингові стратегії залучення інновацій сферах інформаційного забезпечення.

З появою транснаціональних корпорацій ринок став більш мобільним до науково-технічних змін, а корпорації витіснили з публічної сфери державні інститути регулювання ринків. ТНК на ринку ІТ-технологій централізували управлінські функції, домінують в ціновій політиці, здійснюють розподіл і перерозподіл світових доходів від інформаційних технологій на свою користь. Транснаціональні корпорації фактично монополізували сучасний ринок ІТ, оборот яких перевищує ВВП деяких країн, на них припадає понад 80% експорту.

Міжнародне транснаціональне корпоративне управління створило ефективну модель міжнародного поділу інтелектуальної праці та інших ресурсів на свою користь, це не завжди іде на користь територіям, громадам та державі. Монополізм міжнародних корпорацій породжує ряд соціальних, економічних, екологічних і політичних проблем розвитку громад і територій. Відповідно до глобального договору, який закріплює принципи соціальної відповідальності бізнесу перед суспільством за результати та негативні наслідки діяльності як для довкілля так і людини, потребується реставрація жорстких державних регуляторів в даному питанні.

Адже, ринок ІТ знаходиться в тісній залежності від інших ринків, зокрема ринку праці на якому держава повинна бути теж вкрай активною.

Розробка наукоємних та інноваційних ІТ потребує, з одного боку, жорсткого державного і суспільного контролю за витратами, а з іншого – державної мотивації залучення креативних людських ресурсів, здатних генерувати нові ідеї.

Найбільші американські корпорації на ринку інформаційних технологій зконцентровують значну частку прибутку, на них припадає більша частина світових витрат на проведення НДДКР. Це стало можливим внаслідок радикального оновлення науково-технологічної бази, а також завдяки державній підтримці при виході на світові ринки. Держава підтримує: *фінансове забезпечення пошуку і придбання розроблених технологій, підтримує довгострокове стратегічне партнерство з ученими-розробниками, створення або купівлю наукового забезпечення в галузі ІТ-технологій.*

Уряди розвинених країн забезпечують комплексний доступ до доступної і дешевої інформації, державні інституції цілеспрямовано формують дослідницькі групи і проекти, концентрують в них найбільш кваліфікованих фахівців, залучають науковців і практиків з різних галузей. Таке об'єднання орієнтоване на суспільні запити і потреби, забезпечують стратегічні завдання країни в розвитку ринків інформації.

Кожна країна, в прагненні досягти успіхів у пришвидшенні інноваційних цілей розвитку економіки обирає результативні інструменти стимулювання інноваційної діяльності та проведення якісних науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт. Цей досвід для України окреслює альтернативні варіанти і шляхи комерціалізації інформаційних технологій, варіативність інноваційного розвитку. В табл. 2.1 узагальнено позитивний і негативний досвід держав, який потрібно поширювати в Україні.

Таблиця 2.1

**Пріоритет адаптації зарубіжного досвіду розвитку сфери
ІТ-технологій для економіки України**

Країна	Позитивний досвід	Наслідки застосування для України
США	Цільове стимулювання інноваційного розвитку в просторово обмежених координатах.	Залучення іноземних інвестицій для стимулювання розвитку сфери надризикованого венчурного бізнесу. Стимулювання малого інноваційного бізнесу, що слугуватиме каталізатором розвитку суміжних сфер господарювання.
Японія	Податкові пільги (до 20%) на виконання НДДКР. Створення регіональних центрів розвитку науки типу технополісів. Створення міжгалузевих об'єднань з інтенсивним обміном технікою і технологіями. Масовість використання технологій у різних сферах, в тому числі неекономічних.	Активізація науково-освітнього середовища з залученням бізнес-структур до інноваційної діяльності. Підвищення значимості науки у процесах інноватизації та інтелектуалізації з формуванням міжрегіональної конкуренції. Формування міжінституційних трансфертів інформації та знань, синергія інноваційної діяльності, нові форми конкуренції на ринку. Інституціоналізація культури споживання новітніх технологій
ЄС	Узгоджена, консолідована країнами-членами стратегія інноваційного розвитку. Надання можливостей регіонам саморозвитку на основі власних ресурсних можливостей.	Орієнтація на досвід більш розвинених держав спільного економічного простору, участь у спільних проектах, доступ до інформації. Інституціоналізація ідеології саморозвитку, більш ефективного використання власних ресурсів з пріоритетом інноваційної їх спрямованості.
Ірландія	Залучення молодих кадрів в інноваційні процеси. Створення сприятливого середовища ІТ-бізнесу із зосередженням діяльності провідних компаній світу.	Перетворення численних зайнятих в ІТ-сфері з пасивних споживачів, що реалізують свій потенціал на зарубіжного замовника, на економічно активних агентів. Залучення в економіку провідних компаній світу
Польща	Послідовність інноваційного розвитку з передуманням створення умов економічного зростання. Стимулювання приватних інвестицій на інноваційні цілі з залученням ресурсу впливу фондів ЄС.	Реалізація базової економічної політики, спрямованої на покращення загального рівня добробуту, сприятливого середовища ведення бізнесу. Інноваційна орієнтованість бізнесу з активізацією співпраці з інститутами ЄС.

Країна	Позитивний досвід	Наслідки застосування для України
Швеція	<p>Спеціалізація університетів у визначених наукових напрямках, за якими вони можуть стати провідними у світі.</p> <p>Провідна іміджева функціональність академії наук.</p> <p>Науково-прикладні дослідження на замовлення провідних компаній із залученням коштів малого і середнього бізнесу.</p>	<p>Розвиток науки в університетах на якісній основі з вузькою спеціалізацією, однак з високими результуючими характеристиками глобального масштабу.</p> <p>Посилення ролі Національної академії наук України у пропагуванні інноваційних можливостей країни.</p> <p>Стимулювання бізнесу провідних світових компаній на теренах країни.</p> <p>Активізація участі малого і середнього бізнесу в інноваційних розробках.</p>

Джерело: адаптовано на основі [2].

Розвиток ринку інформаційних ресурсів знаходиться в стані активних трансформацій, що вимагає підвищення ефективності державної регуляторної політики яка може пождолати неспроможності ринку ІТ-технологій.

Відповідно до Глобального інноваційного індексу в 2019 році найбільш інноваційними країнами стали «Сінгапур, Південну Корею, Швейцарію, Ісландію, Ірландію, Фінляндію, Гонконг, США, Японію і Швецію. Згідно даного індикатора Україна в 2014 році потрапила до групи країн «Lower-middle income», тобто з доходом нижче середнього, обіймаючи 63 рейтингову позиції – 36,3 бали зі 100 максимальних (у 2018 році – 63 місце, 2013 – 71). При цьому за вхідним індексом, який визначають інституційне середовище, людський капітал, інфраструктура, ринковий і бізнесовий досвід (інноваційні витрати), Україна посіла аж 88 місце, а за вихідним індексом, що визначається результатами творчої діяльності і науково-практичними результатами (інноваційна ефективність) – 46 місце» [19].

Для економіки України ринок інформаційних технологій є дуже важливим і тому потребує допомоги з боку держави, активізації через державні інструменти іноземних інвестицій. Державна статистична служба в Україні визначає, що «у 2019 році у сфері інформації та телекомунікацій було акумульовано 2308,7 млн. дол. США іноземних інвестицій (5,3% до

загального підсумку структури іноземного інвестування за видами економічної діяльності в Україні)» [25].

Україна стала кращою країною в 2020 році «з надання послуг. Наші ІТ-компанії очолили міжнародні рейтинги, складені на основі відгуків клієнтів (Clutch), 11 місце у ТОП-50 розробників світу, 24 місце у рейтингу Human Capital Index 2018, 24 місце у ТОП-55 країн, найбільш привабливих для аутсорсингу, 7 місце за якістю та ефективністю фрілансерів, 14 місце в галузі науки і технологій рейтингу The Good Country Index тощо, увійшли в списки найкращих розробників ПЗ в світі поруч із такими гігантами як Microsoft, HP, IBM та іншими. Крім того, увійшли до ТОП-100 кращих сервісних компаній світу 13 українських інформаційних компаній згідно з рейтингом *The 2018 Global Outsourcing 100*, складеним міжнародною асоціацією IAOP. Україна сьогодні – провідний центр із розробки програмного забезпечення у Східній та Центральній Європі і займає четверте місце за експортом ІТ-продуктів і послуг у світі»[26].

У вузькому розумінні ІТ- ринок можна поділити на компанії, що розробляють програмне забезпечення для конкретного замовника – аутсорсингових компаній, фірм, державних структур, які мають бажання оцінити свою конкурентоспроможність, конюктуру ринку та прийняти оптимальні управлінські рішення при розробці інформаційних продуктів та їх подальших продажів.

Українська галузь ІТ-технологій локомотив економіки, вона одна з найбільш конкурентоспроможних орієнтована на експорт ІТ-продуктів і послуг. «Доходи від експорту ІТ вийшли в Україні на третє місце після продукції агропромислового комплексу та металургії. За підсумками 2019 року сфера ІТ-технологій внесла вагомий внесок в економіку країни. Перш за все, галузь продовжує демонструвати *зростання показників ефективності*: фінансове зростання галузі – на рівні 17,5% (приблизно на \$600 млн.), попередні роки – зростання становило менше 10%, потім 12% і більше, також збільшуються суми сплачених податків. Крім того, сфера ІТ-технологій

виступає потужним економічним мультиплікатором: 1 робоче місце в ІТ створює ще 3 робочих місця суміжних професій. Але потенціал значно більший, ІТ – сфера, де Україна цілком може стати світовим інноватором.»[27] Галузь демонструє високі темпи росту, спостерігається попит на ІТ-професії в суспільстві.

Стабільний приріст експорту від 2014 р. за оцінками Національного банку України наведено на рис. 2.2. [39].

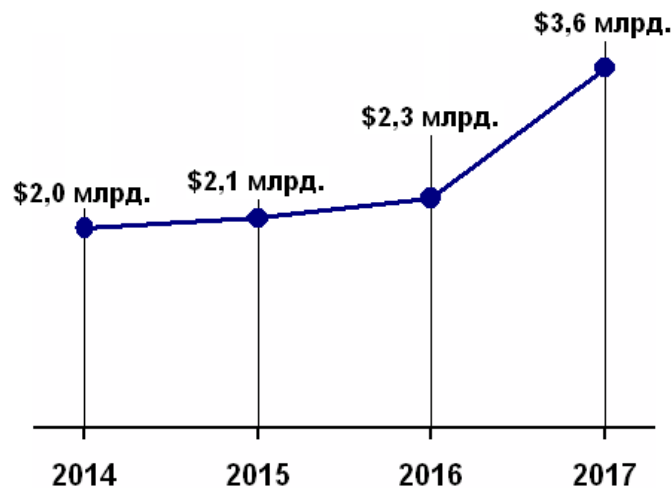

Рис. 2.2. Експорт комп'ютерних послуг за період 2014-2017 рр. (дані НБУ)
Джерело: адаптовано на основі [39].

Мониторингові організації визначають, що ІТ-послуги залишаються єдиним видом послуг, експорт яких стабільно зростає і як результат – суттєві податкові надходження до державного бюджету, що піднімає Україну у світових рейтингах. Об'єм податкових надходжень до державного бюджету України за 1-е півріччя 2017 р. зріс на 32,9% порівняно із аналогічним періодом 2016 р. За даними Державної фіскальної служби України ця сума складає 3,69 млрд. грн., що наведено на рис. 2.3 [26].

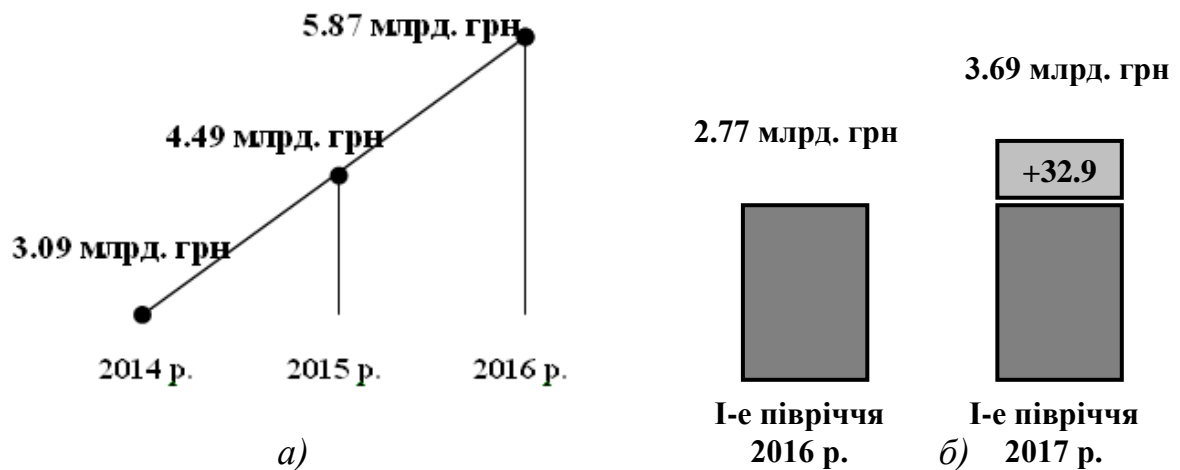

Рис. 2.3. Податкові надходження від розробки ПЗ (а) та комп'ютерних послуг (б)
Джерело: адаптовано на основі [26].

Хоча український ІТ-ринок показує високе зростання, масштаби загального світового продажу інформаційних технологій продовжує залишатися незначними порівняно з розвиненими країнами.

За даними сервісу topsdev.org [16] в таблиці 2.2. наведено список країн замовників ІТ-послуг України.

Таблиця 2.2.

Країни замовники ІТ-послуг України 2019 рік

Країна	Частка в об'ємі замовлень, %
США	54
Великобританія	10
Австралія	7
Канада	5
Німеччина	3
Ізраїль	2
Швеція	1
Франція	1
Нідерланди	1
Данія	1

Джерело: адаптовано на основі [16].

Проведений аналіз сучасного стану державної політики в сфері комерціалізації інформаційних технологій свідчить про наявність проблем, вирішення яких підвищить рейтинг України на світовій арені інформаційних розробок, забезпечить високий рівень економічного зростання на базі високих технологій, підвищить ефективність інвестиційної політики у країні, створить сприятливі умови для інноваційного розвитку. Ефективність процесу державного управління комерціалізацією ІТ-технологій забезпечить галузь кваліфікованим персоналом, позитивно вплине на результативність діяльності та конкурентоздатність суб'єктів ІТ-ринку.

Процес управління інформаційно-аналітичним забезпеченням діяльності правоохоронної системи в Україні, на сучасному етапі, не відповідає в повній мірі вимогам функціонування інформаційних ринків. Поняття та сутність інформаційного забезпечення у правоохоронній діяльності визначаються характером та видом цієї діяльності. Діяльність по розкриттю та розслідуванню злочинності через інформаційні ресурси здійснюється суб'єктами кримінального процесу, органами слідства та дізнання, кримінальною поліцією, експертно-криміналістичними підрозділами. Інформаційно-аналітичне забезпечення та документообіг по створенню та веденню оперативно-аналітичного обліку, систематизація інформації, перевірка та оцінювання результату оперативно-розшукової роботи, прийняття управлінських рішень здійснюються спеціалізованими органами.

Діяльність інформаційно-аналітичних підрозділів національної поліції пов'язана з обробкою інформації кримінально-соціального характеру, таким чином, вона лягає в основу публічної безпеки громадянського суспільства. Використання соціальної інформації інформаційно-аналітичними підрозділами національної поліції повинно бути об'єктивним, отриманим з достовірних джерел, виступати відображенням результату досліджень реальної дійсності та долученим до існуючої системи знань про оперативно-аналітичний стан території.

Вирішувати завдання пошуку та систематизації інформаційно-аналітичної інформації інформаційно-аналітичним підрозділам національної поліції допомагає впровадження та використання регіональних інтегрованих інформаційних систем, технічні можливості яких дозволяють акумулювати великі обсяги інформації, що суттєво розширює інформаційно-аналітичну базу, оптимізувати час для пошуку та відбору інформаційних ресурсів, вчасно визначити проблеми, забезпечити виявлення заходів їх вирішення.

Саме інформаційно-аналітичні підрозділи національної поліції перетворюють інформаційні дані в нові, систематизовані інформаційні ресурси, які дозволяють розробляти пакети пропозицій по нейтралізаціях кримінальної злочинності, обґрунтовувати механізми прийняття управлінських рішень, планувати відповідні дії, координувати взаємодію з органами влади. Якісні інформаційно-аналітичні дії правоохоронних систем дозволяють визначати пріоритетність цілей та напрямів діяльності, оцінювати тенденції, прогнозувати результативність інформаційно-аналітичних процесів.

Основними вимогами до ефективної діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів національної поліції є результативна систематизація інформаційних ресурсів, безперервний їх збір та аналіз. Інформаційні ресурси, які акумулюються в правоохоронних системах, повинні бути актуальними, достовірними, включати весь спектр проблемних питань. Пріоритетними об'єктами інформаційно-аналітичної діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів правоохоронних органів повинні стати суспільнозначущі факти, події, що обумовлюють шляхи досягнення публічної безпеки.

Таким чином, інформаційно-аналітичні підрозділи це цілісна, органічна частина механізму управління правоохоронних органів, це визначено єдиними цілями, єдиним комплексом функцій, єдністю методів їх реалізації, об'єктів управління, стійкими зв'язками тощо. Як невід'ємний елемент управлінської діяльності, вони мають бути спрямовані на реалізацію

політики держави в сфері публічної безпеки. Інформаційно-аналітичні підрозділи в системі національної поліції виконують дві основні функції. По-перше – організують управління інформаційним забезпеченням діяльності правоохоронних органів, що визначається вивченням інформаційного попиту, підтримкою стабільності інформаційних зв'язків та комунікацій, зборі, обробці та збереженні інформаційних ресурсів. По-друге - здійснюють аналітичний супровід правової діяльності, який оцінює ступінь кримінальних загроз, причини та умови впливу на криміногенну ситуацію, аналізують проблемні ситуації у сфері законності та правопорядку.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ УПРАВЛІННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ефективна державна політика розвитку інформаційних технологій в правоохоронній діяльності повинна стати пріоритетним напрямом реформ в системі національної поліції України. Це може бути здійснено на основі комплексного застосування фінансових, матеріально-технічних, людських, інтелектуальних ресурсів, виробничого і науково-технічного потенціалу правоохоронної системи, комунікаційних інструментів, публічних інститутів, науки та бізнесу.

Прийняття Закону України *«Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції»* [37] забезпечує державну підтримку розвитку інформаційно-аналітичних технологій в правоохоронній галузі за рахунок:

- сприятливого режиму оподаткування суб'єктів розробки програмного забезпечення;
- посилення фінансової, науково-технічної, кадрової підтримки галузі державними інститутами.

Відповідно до Закону *«державна підтримка забезпечується на заходів підтримки розвитку індустрії програмної продукції України. Щорічний план підтримки розвитку індустрії, є важливим механізмом для постійної роботи держави по створенню належних умов для подальшого розвитку ринку»* [8]. Прийняті зміни до Податкового кодексу України відносно особливостей оподаткування суб'єктів індустрії програмної продукції стимулюють ринок високих технологій, сприяють залученню коштів уряду та спрощенню оподаткування комп'ютерної галузі. Діють також державні гарантії охорони патентів і свідоцтв, програми розвитку інформаційних технологій,

формується ефективні інститути інтелектуальної власності відповідно до стандартів Всесвітньої організації інтелектуальної власності.

Важливим фактором, що визначає стан розвитку інформаційних технологій як в Україні в цілому, так і в сфері правоохоронної діяльності є підписана Угода асоціативного членства в ЄС. В напрямку реалізації цієї угоди необхідно здійснити ряд завдань, що трансформують застосування інформаційних технологій, а саме: імплементувати Конвенцію спрямовану на подолання кіберзлочинності, визнати європейські цифрові підписи, адаптувати сферу інформаційних технологій до європейського законодавства, розвинути електронне врядування.

Державна політика у напрямку активізації суб'єктів щодо *впровадження інформаційних технологій* повинна бути спрямована на розробку стимулювання виробництва інформаційних продуктів і надання інформаційних послуг суб'єктами підприємництва, що приведе до збільшення податкової бази і надходження коштів до державного бюджету.

Інститути державно-приватного партнерства забезпечують високі техніко-економічні показники та сприяють зростанню ефективності пріоритетних для держави сфер діяльності, які не можуть бути досягнуті державою без залучення державно-приватного партнера. Законом України *«Про державно-приватне партнерство»* передбачена договірна форма партнерства, яка опосередковується договорами про концесію, спільну діяльність, розподіл продукції, іншими договорами [31].

Партнерська взаємодія держави, науки і підприємницького середовища забезпечує успішну реалізацію в правоохоронній сфері проектів формування технопарків, пільгового кредитування, компенсацію відсотків, гарантованих інвестицій тощо.

Важливий вплив, на розвиток інформаційних технологій, мають ринкові інструменти погодження інтересів усіх учасників інноваційної політики, так, ринок забезпечує координацію зв'язків між державою,

органами місцевого самоврядування, наукою, бізнесом через технополіси, центри трансферу технологій, інноваційні центри, бізнес-інкубатори тощо.

Для успішного розвитку в Україні державно-приватного партнерства, необхіден людський капітал, рівень сформованості інститутів інноваційної інфраструктури, структурні зрушення економіки і територій.

У країнах Європи центральні й регіональні уряди широко практикують об'єднання всіх регіональних ресурсів для вирішення завдань комерційного використання ІТ-технологій на територіях та в громадах. Розвиток та підтримка сфери ІТ-технологій повинні бути пріоритетними напрямками для держави, це складова інфраструктурного забезпечення країни, активізація інформаційних комп'ютерних технологій змінює характер та умови праці, модернізує структуру ринку праці, збільшує зайнятість у галузі інформаційних технологій, збільшує частку висококваліфікованих спеціалістів.

Таким чином, необхідно визначити напрями вдосконалення процесу державного регулювання комерціалізації об'єктів ІВ в цій сфері. До них належать: вдосконалення законодавства України у сфері ІТ-технологій, стимулювання інноваційного розвитку та інформатизації економіки, розширити державну фінансову підтримку розвитку вітчизняної сфери ІТ-технологій; створити систему публічного, прозорого державного замовлення послуг сфери ІТ-технологій.

Отже, проблеми державного регулювання комерціалізації ІТ-технологій важливі та вимагають прийняття раціональних рішень. Реалізація заходів сприятиме розвитку економіки, активізує процеси комерціалізації ІТ-технологій, забезпечить конкурентоздатність ІТ-продукції на світових ринках, дозволить створювати робочі місця, ефективно використовувати вітчизняний та іноземний капітал, а також запобігатиме відтоку вітчизняних висококваліфікованих спеціалістів за кордон.

Важливою функцією інформаційно-аналітичних структур в системі Національної поліції для організації боротьби зі злочинністю, при

забезпеченні публічної безпеки відіграє відеоаналітика. Цей напрям діяльності інформаційних підрозділів правоохоронних органів забезпечується на основі координації та взаємодії підрозділів і персоналу національної поліції. Використання інноваційних механізмів у прийнятті управлінських рішень в сфері інформаційно-аналітичної діяльності, сприяє посиленню відповідальності за результативність і раціональність розробок, впровадженню нових технологій в сфері відеоаналітики.

Ефективність системи відеонагляду в Національній поліції залежить від оптимізації функцій та напрямів діяльності структурних та територіальних підрозділів. Організація оперативного реагування, яке здійснюють наряди патрульних поліцейських підрозділів, повинна контролюватись Управліннями інформаційно-аналітичного забезпечення через відеоматеріали, це сприятиме удосконаленню механізмів виявлення правопорушень, раціональному залученню спеціалістів інших підрозділів. Інформаційно-аналітичні підрозділи повинні обслуговувати масові заходи через відеонагляд та відеоаналітику.

Наповнення «Інформаційного порталу Національної поліції, це важливий інструмент інформаційно-аналітичних служб, який забезпечує реалізацію пріоритетних задач нацполіції. Так, інформаційно-аналітичні структури встановлюють, підключають, налаштовують мережеве обладнання, підтримують безперебійність сигналів, надають оперативну інформацію через відео та аналітику поліцейським службам.

Інформаційно-аналітична служба підтримує інтеграцію аналітичного матеріалу, модернізує програмну підтримку каталогів відеоспостереження, розвиває аналітичні модулі.

Система інформаційного та аналітичного забезпечення функцій правоохоронних органів має бути гнучкою, мобільною, здатною до адаптації, комплексних трансформацій та реалізацію основних положень законодавства «Про національну поліцію». Тренди сьогодення, в питаннях удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення,

полягають в: удосконаленні інструментів управління інформаційним забезпеченням; централізації й інтеграції банку даних; використанні інформаційних та телекомунікаційних інновацій; розбудові та використанні результативних мереж телекомунікації; застосуванні важелів інформаційного захисту.

Таким чином, вдосконалення правового поля інформаційно-аналітичних відносин це першочергове завдання реформи національної поліції. Доктрина загально правова, акцентує увагу на фрагментарних змінах нормативного регулювання інформаційно-аналітичних виходячи із ситуації. Європейська доктрина, виокремлює галузі та систематизує зміни на основі кодифікації. Але ми вважаємо, що проведення кодифікації інформаційно-аналітичного законодавства не можливо, якщо відсутній спеціальний закон.

Питання вдосконалення нормативно-правового забезпечення інформаційно-аналітичних процесів ускладнюються наявністю проблем в економічній і технічній сферах [7, с. 7–32]. Законодавчі зміни в Україні у сферах інформаційно-аналітичного забезпечення набули надзвичайного значення, що передбачає втілення пропозицій наукової думки провести систематизацію нормативно-правового забезпечення в сфері правоохоронної діяльності враховуючи сучасні міжнародні норми і стандарти, досвід регуляторної політики інформаційно-аналітичних відносин.

ВИСНОВКИ

Доведено, що процес державного управління інформаційними технологіями в правоохоронній діяльності перебуває у стані становлення і реалізується під впливом ряду чинників, що стримують роль державних інститутів в процесі впровадження інновацій та ІТ-технологій. Державна політика підтримки ІТ-технологій в системі національної поліції потребує якісних управлінських кадрів які мотивовані, мають високий рівень кваліфікації у відповідності до науково-технічного потенціалу та ресурсної бази правоохоронних систем. Процес державного регулювання ІТ-технологій в правоохоронній галузі передбачає формування системи економічних, юридичних та технічних інструментів та механізмів реалізації комплексу заходів спрямованих на розвиток ІТ-технологій.

Відсутність ефективного механізму державної підтримки просування вітчизняних об'єктів інформаційних технологій в правоохоронну систему, заповільнює інноваційний розвиток інформаційно-аналітичних підрозділів національної поліції. Співпраця наукових, безпекових, правоохоронних та комерційних установ, безпосередня участь державних органів та органів місцевого самоврядування в підтримці просування ІТ-технологій в системі національної поліції - основне завдання державної інноваційної політики. Державна політика підтримки ринку ІТ-технологій передбачає комерціалізацію наукових проектів та залучення інвестицій, що знизить фінансове навантаження на державний бюджет і, в свою чергу, прискорить розвиток наукового потенціалу держави.

Важливим інструментом державної підтримки трансферу інформації в сферу правоохоронної діяльності є сприяння і державне фінансування комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в сфері ІТ-технологій. Заходи в цьому напрямі здатні прискорити темпи інноваційного розвитку, виступити стимулятором науково-дослідної та інноваційної діяльності в правоохоронній галузі. Вирішення проблем державного сприяння

комерціалізації впровадження інформаційних технологій в правоохоронній системі створить потужний фундаменту для інноваційної моделі розвитку країни в цілому, її модернізації, забезпечить активізацію використання інтелектуального потенціалу для інноваційного розвитку правоохоронної діяльності.

Процеси впровадження інноваційних технологій в Національній поліції повинні проводитись швидкими темпами, через нормативно-правові зміни комплексного та системного характеру. Трансформаційні зміни у функціонуванні, зберіганні, формуванні, використанні, обміні інформаційно-аналітичними потужностями правоохоронної системи, застосування інформаційно-телекомунікаційних мереж першочергове завдання органів державної влади та місцевого самоврядування. Уніфікація, гармонізація, приведення у відповідність європейським нормам, на основі розробки нових правових актів, інформаційно-аналітичних процесів в правоохоронній системі забезпечить високу ступінь публічної безпеки країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрова А. В., Гороховатська М., Щедрина Т. Спільні підприємства як форма трансферу технологій. *Вісник НАН України*. 2001. № 12.
2. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність. – К.: Знання, 2006. – 431 с.
3. Vozeman, V. Commercialization of federal laboratory technology: results of a study of industrial partners. *New Technology-Based Firms in the 1990s*. London: Paul Chapman Publishing, 1997. Vol. 3. P. 127–139.
4. Бубенко П. Т., Величко В. В., Глухарев С. М. Інтелектуальна власність: навч. посіб. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2011. 215 с.
5. Бутнік-Сіверський О. Б. Трансформація інтелектуальної власності в інноваційний продукт. URL: <http://butnik-siversky.transf.intel.vlasnosti.v.produkt>.
6. Верба І. І. Основи інтелектуальної власності: навч. посіб. / І. І. Верба, В. О. Коваль ; за ред. С. В. Чікін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 262 с.
7. Витвицька О.Д. Роль комерціалізації інноваційної продукції у забезпеченні розвитку економіки. *Агроінком*. – 2010. - №10-12. – С. 12-18.
8. Вільна енциклопедія «Вікіпедія URL: <http://www.ru.wikipedia.org/wiki>
9. Ворона Т. 6 всесвітньо відомих ІТ-компаній, створених в Україні. Сайт «Інтернет-бізнес в Україні». URL: <http://ain.ua/545000>.
10. Гамота Ю. Б. Шлях від фундаментальних досліджень до інновацій URL: http://www.crdf.org/events/events_show.htm?doc_id=305977
11. Глобализация: человеческое измерение: учеб. пособие / ред. кол.: А.В. Торкунов (отв. ред.), А.Ю. Мельвиль, М.М. Наринский. М.: РОССПЭН, 2002. 112 с.
12. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
13. Довженко В. А. Інтелектуальна власність: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖНАЕУ, 2015. 140 с.

14. Єременко А.В. Проблеми комерціалізації інтелектуальної власності в умовах інтернаціоналізації світової економіки, 2005 URL: [http:// www.centrik.com.ua](http://www.centrik.com.ua).
15. Зайцев В. Є. Використання інтелектуальної власності як основа ефективної інноваційної діяльності та підвищення конкурентного потенціалу підприємств. В. Є. Зайцев // Вісник економічної науки України. 2016. № 1. С. 54–61.
16. Зелена книга «Регулювання ринку розробки програмного забезпечення», жовтень 2017, Офіс ефективного регулювання info@brdo.com.ua, office@brdo.com.ua www.brdo.com.ua.
17. Іванюк О. В., Литвинчук І. Л. Інтелектуальна власність: навчально-наочний посібник. Житомир: В. Б. Котвицький, 2014. 163 с.
18. Інформаційний вісник Представництва Європейського Союзу в Україні: новини ЄС (10 червня 2014 року) URL: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/newsletter/nl_100614.pdf.
19. Комеліна А. А. Наукові засади формування механізму комерціалізації інноваційних технологій. *Економіка та регіон*. 2012. № 6. С. 35–41.
20. Косцик Р.С. Комерціалізація інноваційної продукції: сутність, значення. *Вісник НУЛП*. 2010. №3 – с. 51-54.
21. Kofi Annan: U.N. leader lays down a challenge»: інтерв'ю видавництву ZDNet. – 2002.
22. Кувалдин В.Б. Глобальность: новое измерение человеческого бытия В.Б. Кувалдин. Грани глобализации: трудные вопросы современного развития. М.: Альпина Паблишер, 2003. 596 с.
23. Кучма І. Інтелектуальна власність, інновації і трансфер технологій: нові підходи. *Інтелектуальна власність*. 2007. № 11. С. 31–35.
24. Ляшенко О.М. Комерціалізація та трансфер технологій: категорії та методи інноваційної діяльності. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/SocGum/inek/2010_5/8.pdf.

25. Мазур І. Комерціалізація наукових розробок як фактор конкурентного розвитку підприємництва. Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. 2013. Вип. 148. С. 5–8.
26. Мілевська Т. С. Моделі інноваційного розвитку економіки. *БізнесІнформ*. 2012.
27. Мокій А. І. Комерціалізація технологій та об'єктів патентного права: навчальний посібник А. І. Мокій, І. Г. Бабець, Ю. В. Полякова. Львів: Видавництво ЛКА, 2010. 416 с. ISBN 978-966-1537-79-7.
28. Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства URL: <http://www.e-ukraine.biz/ukraine7.html>.
29. Офіційний сайт Звітів: Рейтинг Doing Business-2016 станом на червень 2016 року. URL: <http://doingbusiness.org/data>.
30. Папп Н.В. Інструменти державно-приватного партнерства у фінансовому забезпеченні інноваційної діяльності *Сталий розвиток економіки*. 2010. №2. С. 111-112.
31. Петренко С. А. Правове регулювання інноваційного розвитку сфери інформаційних технологій. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. К.: НДІ інтелектуальної власності, 2009. С. 43–47.
32. Плахотнік О. О. Теоретичні засади формування механізму комерціалізації інноваційних технологій, ДДТУ, 2012.
33. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. URL: <http://rada.gov.ua>.
34. Про державно-приватне партнерство: Законом України від 01 липня
35. Сеник В.В., Сидор В.В. Аналіз стану розвитку систем відеонагляду в діяльності Національної поліції України .Інформаційні технології в освіті та практиці: збірник наукових статей за матеріалами доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції 20 грудня 2019 року Львів: ЛьвДУВС, 2019. С. 51–54.

36. Кудінов В. А., Смаглюк В. М., Ігнатушко Ю. І., Іщенко В. А. Інформаційні технології в правоохоронній діяльності: посібник. Київ: НАВСУ, 2013. 82 с.

37. Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5450-17#Text>